

Tehy ry
PL 10 006000 TEHY

Lausunto 28.1.2015

Sosiaali- ja terveystieteiden valtiokunta
00102 Eduskunta
stv@eduskunta.fi

Kuulemistilaisuus 30.1.2015.

HE 347/2014 vp eduskunnalle laiksi terveydenhuollon ammattihenkilöstä annetun lain muuttamisesta

Tehy ry esittää näkemyksiään luonnoksesta terveydenhuollon ammattihenkilölain muuttamisesta.

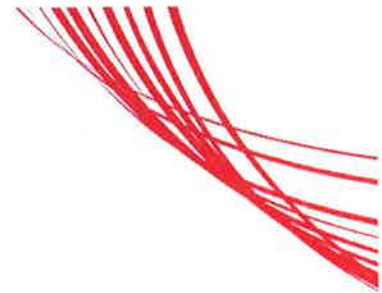
Yleistä

Esityksessä ehdotetaan muutettavaksi EU:n tai Euroopan talousalueen (ETA) ulkopuolisessa valtiossa koulutuksen saaneiden lääkäreiden laillistamisprosessia. Esitys muuttaisi lakia siten, että Suomessa Valvira tekisi päätöksen hakijan koulutuksen hyväksymisestä heti laillistamisprosessin alussa. Hakija ei voisi toimia lääkäriharjoittelijana tai ryhtyä suorittamaan palvelua, lisäopintoja tai kuulustelua, ennen kuin hän on saanut Valviralta myönteisen päätöksen koulutuksen hyväksymisestä.

EU/ETA alueen ulkopuolella koulutuksen saaneiden lääkäreiden laillistamisprosessi

Ehdotuksen mukaan EU/ETA alueen ulkopuolella koulutuksen saaneen lääkärin tutkinnon tulisi hyväksymään Valvira antamalla siitä hallinnollisen päätöksen. *Tehy ry:n* mielestä Valviran roolin vahvistaminen laillistamisprosessissa on perusteltua. Se selkiyttää laillistamisprosessia ja parantaa potilasturvallisuutta, kun tutkinnon hyväksyminen tai hyväksymättä jättäminen tapahtuu prosessin alussa, ennen lääkäriharjoittelijaksi ryhtymistä. Edelleen hakijan oikeusturva paranee kun hän saisi muutoksenhakukelpoisen päätöksen heti prosessin alkuvaiheessa.

Tehy ry:n mielestä kaksivaiheinen laillistamisprosessi on selkeä. Erityisen tärkeää on varmistaa hakijan toimittamien henkilöllisyyttä, kansalaisuutta tai muodollista pätevyyttä osoittavien asiakirjojen oikeellisuus, jotta mahdollisia väärin käytöksiä voitaisiin tehokkaasti ehkäistä.

Muodollista pätevyyttä osoittavan tutkintotodistuksen hyväksymiseen liittyen on tärkeää, että Valvira voi pyytää asiantuntijan apua yliopistosta tutkintotodistuksen tulkintaa varten. Muiden terveydenhuollon ammattihenkilöiden tutkintotodistusten hyväksymiseen liittyvää asiantuntijan apua tulisi ammattikorkeakouluverkostossa keskittää tietylle oppilaitokselle, jotta hakijan kohtelu olisi tasavertaista ja laadukasta.

Tehy ry pitää tärkeänä, että ehdotus laillistamisprosessin uudistamisesta tulisi koskemaan kaikkia laillistamista hakevia terveydenhuollon ammattihenkilöitä, jotta prosessi yhdenmukaistuisi muidenkin kuin lääkäreiden osalta.

Hakijan ammatillisen toimintakyvyn, terveydentilan ja ammattitaidon selvittäminen.

Tehy ry pitää hyvänä, että ehdotuksessa Valviralle annetaan mahdollisuus ryhtyä selvittämään hakijan ammatillista toimintakykyä, terveydentilaa ja ammattitaitoa, jos hakijalla epäillään olevan näissä puutteita esimerkiksi sairaudesta tai päihteiden väärinkäytöstä johtuen. Valviran tulee myös voida hylätä hakemus, mikäli hakija ei suostu tähän selvitystyöhön. Edelleen on tärkeää, että selvittämistyöhön voidaan ryhtyä jo terveydenhuollon ammattihenkilön ammattioikeuksien hakuvaiheessa.

Keskusrekisteriin merkittäviä tietoja koskevan säännöksen muuttaminen

Ehdotuksen mukaan keskusrekisteriin merkittäisiin ammattihenkilön väestötietojärjestelmämukainen henkilötunnus sekä sellaisen terveydenhuollon laillistettavan ammattihenkilön ammattiin opiskelevan henkilön tiedot, johon on Valvira tai Aluehallintoviranomainen on kohdistanut valvontatoimenpiteitä. *Tehy ry* pitää tärkeänä, että keskusrekisteriin merkittäisiin asianomaiset tiedot myös nimikesuojattujen ammattihenkilöiden ammattiin opiskelevien osalta.

Ehdotuksen mukaan nimikesuojatun ammattihenkilön oikeus käyttää asianomaista ammattinimikettä voitaisiin poistaa nimikesuojatun ammattihenkilön omasta pyynnöstä. Alan vaihtajien kannalta asia on varmasti hyvä, mutta hankalaksi asian tekee se, että nimikesuojattuun ammattiin johtavan koulutuksen käyneiden ei ole tällä hetkellä pakollista rekisteröityä terveydenhuollon ammattihenkilörekisteriin. Lisäksi nimikesuojatun ammattihenkilön ammatissa voivat toimia muutkin henkilöt, joilla on riittävä koulutus, kokemus ja ammattitaito. *Tehy ry:n* mielestä tulisikin harkita kaikkien nimikesuojattujen ammattihenkilöinä pakollista rekisteröitymistä keskusrekisteriin.

Muuta huomioitavaa

Laillistamisprosessiin tulee liittää myös hakijan riittävän kielitaidon arviointi. *Tehy ry* pitää hyvänä Opetus- ja kulttuuriministeriön työryhmämuistion (5:2014) ehdotuksia kielitaitovaatimusten nostamisesta EU/ETA alueella tai sen ulkopuolella koulutuksen saaneiden osalta. Edelleen potilasturvallisuutta lisäävää on, että ammattipätevyysdirektiivin uudistamisen yhteydessä terveydenhuollon ammattihenkilöiltä edellytettävän kielitaidon tarkistamista tiukennetaan niin, että tarkistaminen voidaan määrätä tarvittaessa pakolliseksi. Tarkistaminen tapahtuisi vasta, kun eurooppalainen ammattikortti on myönnetty tai ammattipätevyys on tunnistettu. *Tehy ry:n* mielestä pakolliseen tarkistamiseen liittyvä prosessi ja vastuut työnantajan ja toimivaltaisen viranomaisen välillä tulee selkiyttää ennen toimeenpanoa.

Helsinki 28.1.2015

Rauno Vesivalo
Puheenjohtaja
Tehy ry

Kirsi Sillanpää
Johtaja
Tehy ry

Asiantuntija
Juha Kurtti
Tutkimuspäällikkö
Tehy ry
juha.kurtti@tehy.fi
p. 0505869460